

Gamla gårdar i Hille

Gammel-Sverige

Elon Sandberg

HILLES ÄLDSTA BYGGNAD är *Gammel-Sverige* som uppfördes år 1580. Namnets ursprung är oklart, men det anses ha uppkommit efter Karl XI:s besök där den 5 juni 1694. Han lär då ha tagit in hos kyrkoherde Aurivillius vid sin resa till Finland.

Byggnaden som används som bostad ligger intill prästgården i Varva. Den tillhör en arrendegård som sedan 1995 förvaltas av Egendomsnämnden i Uppsala stift.

Gammel-Sverige var från början kyrkoherdebostad och enligt källor från år 1605 bodde då kyrkoherden Herr Olov i den nyuppförda byggnaden.

År 1828 uppfördes den nuvarande prästgården och den gamla kom att användas som församlingshus på 1860- och 70-talen. Därefter har den använts som arrendebostad. Två gamla flygelbyggnader revs 1915. Timret från dessa användes i brygghusbyggnaden vid prästgården. En större ombyggnad och restaurering utfördes under 1954.

Den 14 mars 1955 flyttade Kajsa och Göte Stedt in i *Gammel-Sverige*. Genom en brand 1980 ödelades en timrad magasinsbyggnad om tre våningar, uppförd omkring år 1900, samt en 36 meter lång uthuslänga. Därefter har nya ekonomibygnader uppförts. Till gården hör 30 hektar odlad jord och som mest fanns 35 mjölkkor och ungdjur. År 1994 slutade Göte och Kajsa med djurhållningen och odlar nu hö och spannmål.

Vid sekelskiftet upphör arrendekontraktet för Stedts. Frågan blir därmed: är det slutet för ett månghundraårigt jordbruk? Och vad sker med den odlade jorden? Blir den bostadsmark?

I sammanhanget kan även påpekas att benämningen *Gammel-Sverige* finns på två andra gårdar i Hille, dels Israelssons i Trödje, dels Erik-Pers i Åbyggeby. ☀

Detta gamla fotografi av Gammel-Sverige visar att det fanns ett trapphus i två våningar vid nuvarande entrén.

Ur Bygdegårdar i Gästrikland.

Repro: LÄNSMUSEET GÄVLEBORG

[Hillebygden, Nr. 2, 1997]